

ACADEMIC CALENDER FOR SECONDARY STAGE 2026-2027

SANSKRIT (R3 / 1008) STD: IX

TERM - I

Sr.No	Month & Year	Unit No.	Name of the Chapter	Comprehension	Grammar	Writing	Remarks
1	April 2026	Unit-1	पद्य-सुभाषितमाला	अपठितपद्यखण्डस्य पठनम् ।	शब्दरूपाणां अभ्यासः पुनरावर्तनं च । देव-माला-नदी-वन शब्दाः । तद्- एतद्- किम् -सर्वनामशब्दाः ।	कारकाणाम् उपयोगेन वाक्याभ्यासः ।	
2	June 2026	Unit -2 Unit- 3	गद्य –वाल्मीके :रामायणम् गद्य – किं वयं क्रीडाम ?	सार्थकवाक्यनिर्माणम्	*लङ् लकारपरिचयः । *तुमुन्त् प्रत्ययपरिचयः । *इकारान्त पुल्लिङ्गशब्दपरिचयः प्रयोगः च । * अव्यययानि – परिचयः अभ्यासः च । क्त्वान्त्-तुमन्त्म् । *सवर्णदीर्घसन्धिः । *लोट् लकारपरिचयः प्रयोगज्ञानम् च । *वचनपरिवर्तनम् ।	*इकारान्त पुल्लिङ्गशब्दाधारेण वाक्यरचनाकार्यम् । *अव्ययानां उपयोगेन वाक्यरचनाकार्यम् । * लोट् लकारस्य उपयोगेन वाक्यरचना । लकारपरिवर्तनम् ।	
4	July 2026	Unit -4	गद्य – रघोः उदारता	निबन्धलेखनम्	वृद्धिसन्धिः, गुणसन्धिः च । *उपसर्गपरिचयः । *उकारान्त पुल्लिङ्गशब्दपरिचयः प्रयोगः च । *समासपरिचयः – विभक्तितत्पुरुषः- (द्वितीयातत्पुरुषः, तृतीयातत्पुरुषः, चतुर्थीतत्पुरुषः नञ् तत्पुरुषः च)	*उकारान्त पुल्लिङ्गशब्दाधारेण वाक्यरचनाकार्यम् ।	
5	August 2026	Unit -6	गद्य - माता पृथिवी -	संवादपूर्तिः	*उपसर्गाणां आभ्यासः । *इकारान्त (मतिः) तथा ईकारान्त (नदी) स्त्रीलिङ्गशब्दरूपपरिचयः भेदज्ञानम् । *ईकारान्त स्त्रीलिङ्गशब्दपरिचयः प्रयोगः च । *प्रश्ननिर्माणम्	* उपसर्गयुक्तक्रियापदानां लेखनम् । *ईकारान्त स्त्रीलिङ्गशब्दाधारेण वाक्यरचनाकार्यम् ।	

6	September 2026	Unit -5	पद्य - काव्यशास्त्रविनोदः	अपठितगद्यखण्डस्य पठनम् ।	*क्त्वान्तम् प्रत्ययपरिचयः । *ल्यबन्तम् प्रत्ययपरिचयः ।	*सन्धियुक्तशब्दानां लेखनम् तथा सन्धिविग्रहकार्यम् ।	
END OF TERM FIRST TERM							
	October 2026	Unit -7	पद्य – नीतिश्लोकाः	अपठितपद्यखण्डस्य पठनम् ।	* विसर्गसन्धिः । विभक्तितत्पुरुषः- (पञ्चमीतत्पुरुषः, षष्ठीतत्पुरुषः, सप्तमीतत्पुरुषः उपपदतत्पुरुषः च)	* विभक्तितत्पुरुषयुक्त-सामासिकपदानां लेखनम् ।	
7	November/ December 2026	Unit -8	गद्य- स्वभावो दुरतिक्रमः	अपठितगद्यखण्डस्य अनुवादः	*लकारपरिवर्तनम् । *ऋकारान्त पुल्लिङ्ग (पितृ) तथा ऋकारान्त स्त्रीलिङ्ग (मातृ) शब्दपरिचयः प्रयोगः च । * ल्यबन्तम् अव्ययम् – परिचयः अभ्यासः च । (पूर्वपठितअव्ययानां पुनरावर्तनम्- क्त्वान्तम् तुमनतम् च) ।	*ऋकारान्त पुल्लिङ्ग तथा स्त्रीलिङ्गशब्दाधारेण वाक्यरचनाकार्यम् ।	
8	December 2026	Unit -9	गद्य –गोमन्तकदर्शनम्	निबन्धलेखनम्	*अस्मद् युष्मद् सर्वनामपरिचयः प्रयोगज्ञानम् च । * सङ्ख्याः (सङ्ख्याविशेषणानि क्रमवाचकसङ्ख्याः च एतेषां अपि परिचयः)	* अस्मद् युष्मद् सर्वनामशब्दाधारेण वाक्यरचनाकार्यम् ।	
9	January 2027	Unit -10	गद्य – दुर्बुद्धिः विनश्यति	संवादपूर्तिः	*उपपदविभक्तिः – परिचयः प्रयोगज्ञानम् च ।	*उपपदविभक्तिवाचक शब्दाधारेण वाक्यरचना ।	
10	February 2027	Unit -11 Unit -12	पद्य – पुरः पुरः प्रगच्छ रे ! गद्य – पण्डितः जितेन्द्र अभिषेकी	अपठितगद्यखण्डस्य पठनम् ।	प्रथमसत्रे पठितसन्धिप्रकाराणां अभ्यासः ।	५ गोमन्तकीयकलाकाराणां विषये लेखनम् ।	
11	March 2027	-----	पठितांशानां पुनरावर्तनम् ।	-----	पठितांशानां पुनरावर्तनम् ।		
END OF TERM SECOND TERM							